

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

27 Haziran 2012

7/5591

6.K:139

Sayı :B.11.0.SGB.0.01.00.610.02/45 / 2020

Konu : Hatay Milletvekili

Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN'in

yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığı'nın 04.04.2012 tarihli ve KAN.KAR.BŞK..A.01.0.KKB.0.10.00.02.00-7/5591-95285 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 11.04.2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-1109/1688 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Adnan Şefik ÇİRKİN tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/5591 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM

Bakan

EK :

1) Cevap formu (4 Sayfa)

DAĞITIM:

TBMM Başkanlığına

Başbakanlığa

Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA

Telefon: 203 13 45

E-posta: sgb1@ubak.gov.tr

Faks: 203 13 86

İnternet Adresi: www.ubak.gov.tr

Ayrıntılı bilgi alınacak kişi:

Şakir ÖZDEMİR

Şube Müdürü

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN'NİN
7/5591 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

SORULAR:

- 1-Hatay' da faaliyet gösteren uluslararası nakliye firması sayısı ne kadardır?
- 2- Hatay'da bulunan nakliye firmalarının başta Suriye olmak üzere, Suudi Arabistan ve Körfez Ülkelerine gerçekleştirdiği taşıma oranları son 5 yıllık dönemde ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 3-Son 5 yıllık dönemde, yıl bazında olmak üzere Hatay'da bulunan nakliye firmalarının bölge ve ülke ekonomisine katkısı ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 4-Hatay'dan Suriye'ye ikili taşımaların ve transit geçişin maliyeti, bölgede yaşanan kriz öncesi ve kriz sonrası ne oranda değişmiştir?
- 5- Bu değişim nakliye firmalarının faaliyetlerini ne şekilde etkilemiştir?
- 6- Suriye' de yaşanan kriz nedeniyle, ihracat ve nakliye firmalarının güzergah değiştirmesi nedeniyle oluşan ek maliyet ne kadardır?
- 7- Suriye'de nakliye firmalarının personeline ve/veya araçlarına karşı gerçekleştirilen can ve mal güvenliğini tehdit eden saldırılarda bulunulmuş mudur? Bu konuda ne tür önlemler alınmaktadır?
- 8- Yukarıdaki sorular doğrultusunda, nakliye ve ihracat firmalarının, bölgedeki sıkıntılı süreç nedeniyle yaşadıkları ekonomik sıkıntıları gidermek üzere ne tür tedbirler alınmaktadır?
- 9- Bu firmaların zararını gidermek üzere teşvik, kredi, borç erteleme, vergi indirimi, akaryakıt desteği vb. kolaylıkların sağlanması düşünülmekte midir?

CEVAPLAR:

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yürürlüğe konulan Karayolu Taşıma Yönetmeliği gereğince, 20.04.2012 tarihi itibariyle Hatay ilinde uluslararası eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesine sahip 208 adet firma bulunmaktadır.

Son 5 yılda Suriye'ye ve Suriye üzerinden Suudi Arabistan, Ürdün ve Körfez ülkelerine yönelik transit taşımalarımız aşağıda verilmektedir.

Suriye'ye yönelik ikili taşımalarımız

2007 Yılı		2008 Yılı		2009 yılı		2010 yılı		2011 yılı	
Dolu	Boş	Dolu	Boş	Dolu	Boş	Dolu	Boş	Dolu	Boş
15.634	3.039	30.543	2.839	68.453	3.049	108.591	2.669	94575	1736

Suriye üzerinden transit taşımalarımız

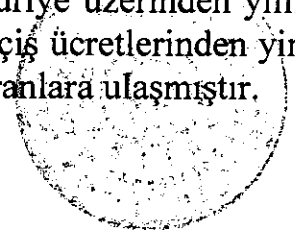
2007 Yılı	2008 Yılı	2009 Yılı	2010 Yılı	2011 Yılı
34.211	34.100	40.329	46.034	38.000

Suriye ile yıllar boyunca yapılan müzakereler sonucunda, taşımalardan alınan ücretler konusunda önemli aşamalar kaydedilmiş, ikili taşımalardan alınan ücretler kaldırılmış, transit taşımalardan alınan ücretler ise (ton x km x 0.01 Avro) olarak belirlenmiştir. Ancak Suriye Bakanlar Kurulu'nun 4 Aralık 2011 tarihinde almış olduğu bir karar ile, iki ülke arasındaki Anlaşma ve Protokollere aykırı olarak, taşımacılıktan alınan ücretler arttırılmış, hem ikili hem de transit taşımalardan (ton x km x 0.02 Avro) üzerinden ücret alınmaya başlanmıştır. Ayrıca, Suriye tarafı taşımacılarımızca ödenen akaryakıt fiyat farkı gibi diğer ücretlerde de ciddi artış yapmıştır. Suriye tarafınca tek taraflı olarak başlatılan bu uygulamalara müteakip, ülkemize yönelik taşıma yapan Suriye plakalı araçlardan da mütekabiliyet çerçevesinde aynı geçiş ücretleri alınmaya başlanmıştır.

Suriye tarafının 4 Aralık 2011 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile transit taşımalardan alınan geçiş ücretini arttırması, ikili taşımalardan da geçiş ücreti almaya başlaması ve akaryakıt fiyat farkı ücretini yükseltmesi ile Suriye'ye ve Suriye üzerinden yapılan taşımaların maliyeti artmış ve bu durum taşımalarımızda düşüşe neden olmuştur. Ancak, bu dönemde bile Suriye'ye ve Suriye üzerinden taşımalarımız devam etmiştir. Son dönemde, güvenlik sorununun artması ve sürücülerimize yönelik saldırılar nedeniyle, taşıma sayılarımızdaki düşüş artmıştır.

Fakat bu olumsuz durum sadece Türk taşımacılarımızı değil, başta Suriye olmak üzere diğer ülke taşımacılarını ve bölge ticaretini de olumsuz etkilemektedir.

Bu tür yaptırımların hiçbir zaman tek taraflı kayıpları sözkonusu değildir. Aksine her iki tarafın da aleyhine işlemektedir. Mütekabiliyet esası çerçevesinde, Suriye plakalı taşıtlara yönelik karşı tedbirler sonucunda, Suriyeli taşıtların Türkiye'de ödedikleri geçiş ücreti, Türkiye'yi bir baştan bir başa geçerken kat ettikleri mesafenin daha fazla olması nedeniyle daha da artmıştır. Ayrıca, gerek Suriye'deki iç karışıklık nedeniyle karayollarında güvenlik sorununun yaşanması, gerekse Suriye tarafınca getirilen idari yaptırımların bu ülkeden geçen Türk araç sayısında bir azalmaya yol açması sonucunda, bugüne kadar Suriye üzerinden yıllık 45 bin civarında transit geçiş yapan Türk taşıtlarının ödediği geçiş ücretlerinden yine Suriye tarafı mahrum kalmış, onların maddi kayıpları da ciddi oranlara ulaşmıştır.

Suriye'deki gelişmeler yakından takip edilmekte olup, yaşanan gelişmeler neticesinde ortaya çıkan süreci gerek ticaret erbabı gerekse taşımacılarımız açısından en az zararla atlatmak amacıyla, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde gerekli çalışmalar yapılmakta ve tedbirler alınmaktadır.

Bu kapsamda, Suudi Arabistan ve körfez ülkelerine yönelik alternatif taşıma modlarının (karayolunun yanı sıra denizyolu ve havayolu) ve alternatif güzergahların belirlenmesi, taşımacılarımızın belirlenen alternatif güzergahlar üzerinden en uygun maliyetler ile taşıma yapmaları ve bu güzergahların taşımacılarımıza daha cazip hale getirilmesi yönünde çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir.

Bu alternatif güzergahlardan birisi de araçlarımızın Mısır üzerinden (Mersin-İskenderiye Ro-Ro hattı ile) Suudi Arabistan ve diğer Körfez ülkelerine taşınmasıdır. Araçlarımızın, Mısır'da takip edilecek güzergahların ve Mısır makamlarınca uygulanacak prosedürlerin belirlenmesi amacıyla Kahire'de toplantılar gerçekleşmiş ve 25-27 Mart 2012 tarihlerinde yapılan toplantı sonucunda taraflarca bir Mutabakat Zaptı parafe edilmiştir. Söz konusu Mutabakat Zaptı, Ekonomi Bakanı Sayın Zafer ÇAĞLAYAN ile Mısır Ulaştırma Bakanı Sayın Galal Mostofa SAID tarafından, 23 Nisan 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Halihazırda, ülkemiz ile Mısır'ın Port Said limanı arasında Ro-Ro taşımacılığı yapılmaktadır.

İmzalanan Mutabakat Zaptı ile Mersin-İskenderiye Ro-Ro hattı sadece Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerine yönelik alternatif bir güzergah olmayacak, aynı zamanda Libya, Tunus, Cezayir, Fas gibi Kuzey Afrika ülkelerine yönelik karayolu taşımacılığını da mümkün kılmıştır. Bu durum, hem taşımacılarımızın yeni pazarlara açılmasını sağlayacak, hem de Suriye pazarından kaynaklanan kayıpların bu yeni pazarlar ile telafi edilmesi mümkün olacaktır.

Öte yandan, Türk nakliye firmaları tarafından taşınan ihracat eşyasının, Suriye'de devam eden iç karışıklık bitinceye kadar, Cilvegözü Gümrüğü ile Suriye Gümrüğü Babul Hawa arasındaki tampon bölgede, olası kaçakçılık olaylarına mahal verilmeden, Hatay Valiliğinin gözetim ve sorumluluğunda, Suriyeli taşıyıcılara teslimi hususunun, Gümrük ve Ticaret Bakanlığından görev alanı itibarıyla uygun değerlendirildiği bildirilmiştir. Bu sayede nakliyecilerin karşı ülke topraklarına geçmeden taşıdıkları eşyayı devrederek faaliyetlerini sürdürmeleri amaçlanmış, esas itibarıyla da can güvenliklerinin tehlikeye atılması önlenmeye çalışılmıştır.

Bununla birlikte; Suriye'de yaşanan iç karışıklık nedeniyle, Suriye Gümrük İdaresi ile doğrudan temas kurulamadığından, gerek sınırda yaşanan güvenlik sorunları gerekse sektörün yaşadığı sıkıntılar için Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca Dışişleri Bakanlığına bildirimde bulunmaktadır.

Öte yandan; nakliye ve ihracat firmalarına, zararlarını gidermek üzere diğer kolaylıkların yanı sıra akaryakıt desteği kolaylığının da sağlanması hususu ile ilgili olarak; Türk ihraç yükü taşıyan araçlara vergisiz akaryakıt satışı, belirlenen kapılarda yapılmaktadır. Diğer taraftan; Türkiye'den transit geçen veya Türkiye'ye ithal yük getiren araçlar için gümrük mevzuatında bu tür bir muafiyet söz konusu değildir.

Maliye Bakanlığınca da; 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesinde, nev'i itibariyle tecil edilebilir borçlara tecil için öngörülen şartların mevcudiyetinin anlaşılması halinde tecil faizi de alınarak, aylık bazda ödenebilir tutarda taksitlendirilmek suretiyle ödeme kolaylığı sağlanabileceği hususu düzenlenmiştir.

Hatay'da faaliyette bulunan mükellefler tarafından yukarıda yer alan madde hükmüne göre bağlı bulundukları vergi dairelerine başvuruda bulunulması halinde, söz konusu taleplerin değerlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda söz konusu firmalara yönelik özel bir vergi indirimi ve teşvik bulunmamakla birlikte bu Kanunda yer alan indirim, istisna ve diğer vergi avantajlarından yararlanılması mümkündür.

Ayrıca, Maliye Bakanlığından alınan bilgilere göre, Hatay ilinde faaliyet gösteren uluslararası nakliye firmalarının 2007-2011 yılları arasında ödemiş olduğu toplam vergi tutarının 37.422.018,55 TL olduğu anlaşılmıştır.

